

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
 Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών
ΗΥ-370: Ψηφιακή Επεξεργασία Σήματος
Χειμερινό Εξάμηνο 2015
Διδάσκοντες: Γ. Στυλιανού - Γ. Καφεντζής

Τρίτη Σειρά Ασκήσεων

Ημερομηνία Ανάθεσης: 3/11/2015

Ημερομηνία Παράδοσης: 19/11/2015

Άσκηση 1. Η είσοδος σε ένα *αιτιατό* ΓΧΑ σύστημα είναι

$$x[n] = u[-n - 1] + \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] \quad (1)$$

Ο μετασχ. Ζ της εξόδου του συστήματος είναι

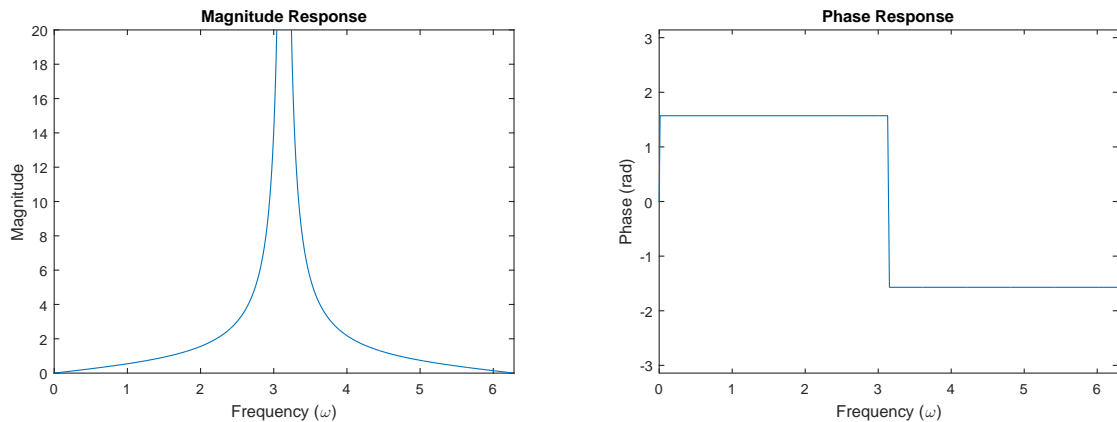
$$Y(z) = \frac{-\frac{1}{2}z^{-1}}{\left(1 - \frac{1}{2}z^{-1}\right)\left(1 + z^{-1}\right)} \quad (2)$$

(α) Βρείτε το $H(z)$. Μην ξεχάσετε το πεδίο σύγκλισης!

(β) Ποιό είναι το πεδίο σύγκλισης του $Y(z)$;

(γ) Βρείτε το $y[n]$.

(δ) Αν το φάσμα πλάτους και το φάσμα φάσης του συστήματος $H(e^{j\omega})$ σας δίνονται στο Σχήμα (1) στο διάστημα $[0, 2\pi)$ βρείτε προσεγγιστικά την έξοδο του συστήματος για είσοδο

Σχήμα 1: Φασματικές Αποκρίσεις συστήματος $H(e^{j\omega})$ Άσκησης 1.

(α) $x[n] = 2 \cos(\pi n + \pi/3)$

(β) $x[n] = \cos(\pi n/4 - \pi/6)$

Απ: α) $(1 - z^{-1})/(1 + z^{-1}), |z| > 1$

β) $|z| > 1$

γ) $y[n] = -1/3(1/2)^n u[n] + 1/3(-1)^n u[n]$

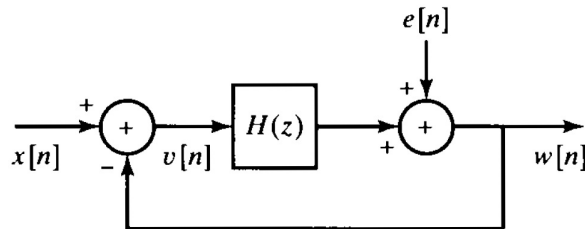
Άσκηση 2. Έστω ένα ΓΧΑ σύστημα με είσοδο $x[n]$ και έξοδο $y[n]$ που ικανοποιεί την εξίσωση διαφορών

$$y[n] - \frac{5}{2}y[n-1] + y[n-2] = x[n] - x[n-1] \quad (3)$$

Βρείτε όλες τις πιθανές τιμές του $h[0]$.

Απ: $h[0] = 0, 1/3, 1, 2/3$

Άσκηση 3. Στο Σχήμα (2), το $H(z)$ αποτελεί τη συνάρτηση μεταφοράς ενός *αιτιατού* ΓΧΑ συστήματος.

Σχήμα 2: Σχήμα Άσκησης 3.

(α) Χρησιμοποιώντας μετασχ. Z των σημάτων που φαίνονται στο σχήμα, βρείτε μια έκφραση για το $W(z)$ της μορφής

$$W(z) = H_1(z)X(z) + H_2(z)E(z) \quad (4)$$

όπου τα $H_1(z), H_2(z)$ είναι συναρτήσεις του $H(z)$.

(β) Για την ειδική περίπτωση όπου $H(z) = z^{-1}/(1 - z^{-1})$, βρείτε τα $H_1(z), H_2(z)$.

(γ) Είναι το σύστημα $H(z)$ ευσταθές; Είναι τα συστήματα $H_1(z), H_2(z)$ ευσταθή;

Άσκηση 4. Υπολογίστε τον μετασχ. Z του σήματος

$$x[n] = u[n] - u[n-5] \quad (5)$$

και σχεδιάστε πόλους και μηδενικά του μετασχηματισμού.

(α) Ποιό είναι το πεδίο σύγκλισης;

(β) Ποιά τιμή έχει το $X(z)$ όταν $z \rightarrow \infty$;

(γ) Αν μετακινήσω το σήμα δεξιά κατά $n_0 = 1$, δηλ. πάρω το $x[n-1]$, πώς αλλάζει η κατανομή των πόλων και των μηδενικών;

(δ) Ποιά είναι τώρα η τιμή του $X(z)$ όταν $z \rightarrow \infty$;

(ε) Αν μετακινήσω το σήμα αριστερά κατά $n_0 = 1$, δηλ. πάρω το $x[n+1]$, πώς αλλάζει η κατανομή των πόλων και των μηδενικών;

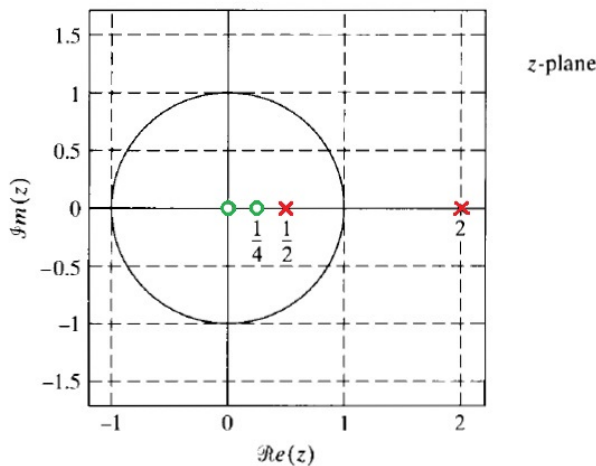
(ς) Ποιά είναι τώρα η τιμή του $X(z)$ όταν $z \rightarrow \infty$;

(ζ) Αν μετακινήσω το σήμα δεξιά κατά $n_0 > 0$, δηλ. πάρω το $x[n-n_0]$, πώς αλλάζει η κατανομή των πόλων και των μηδενικών;

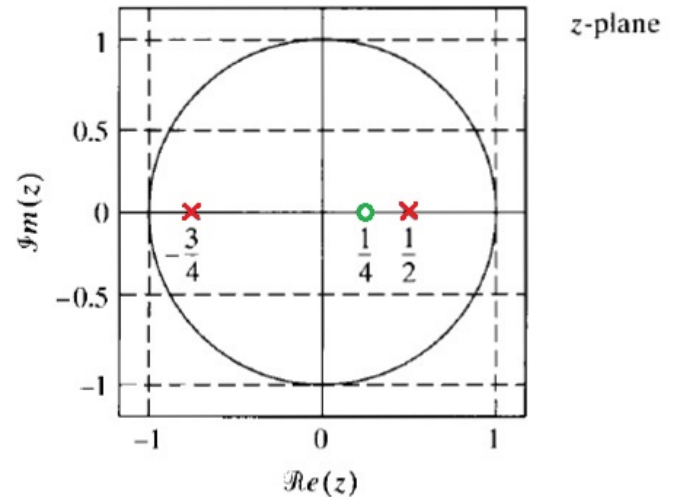
(η) Αν μετακινήσω το σήμα αριστερά κατά $n_0 > 0$, δηλ. πάρω το $x[n+n_0]$, πώς αλλάζει η κατανομή των πόλων και των μηδενικών;

(9) Ποιό γενικότερο “κανόνα” σας δίνουν οι απαντήσεις στα δυο παραπάνω ερωτήματα ;

Άσκηση 5. Το σήμα $y[n]$ είναι η έξοδος ενός ΓΧΑ συστήματος με κρουστική απόκριση $h[n]$ για μια είσοδο $x[n]$. Σε όλο το πρόβλημα, υποθέστε ότι η $y[n]$ είναι ευσταθής ακολουθία, και ότι έχει μετασχ. Ζ $Y(z)$ με το διάγραμμα πόλων-μηδενικών του Σχήματος (3α). Το σήμα $x[n]$ είναι ευσταθές και έχει το διάγραμμα πόλων-μηδενικών του Σχήματος (3β).

(α) Σχήμα Άσκησης 4α.

(β) Σχήμα Άσκησης 4β.

Σχήμα 3: Σχήματα Άσκησης 4.

- (α) Ποιά είναι η περιοχή σύγκλισης του $Y(z)$;
- (β) Είναι το $y[n]$ δεξιόπλευρο, αριστερόπλευρο, ή αμφίπλευρο ;
- (γ) Ποιά η περιοχή σύγκλισης του $X(z)$;
- (δ) Είναι το $x[n]$ αιτιατό; (δηλ. είναι $x[n] = 0, n < 0$);
- (ε) Ποιά είναι η τιμή του $x[0]$;
- (ς) Σχεδιάστε το διάγραμμα πόλων-μηδενικών του $H(z)$ και βρείτε το πεδίο σύγκλισής του.
- (ζ) Είναι το $h[n]$ αντι-αιτιατό; (δηλ. είναι $h[n] = 0, n > 0$);

Άσκηση 6. Η αυτοσυσχετίση ενός πραγματικού σήματος $x[n]$ ορίζεται ως

$$r_{xx}[n] = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} x[k]x[n+k] \quad (6)$$

(α) Δείξτε ότι

$$R_{xx}(z) = X(z)X(z^{-1}) \quad (7)$$

(β) Αν η περιοχή σύγκλισης του $X(z)$ είναι $a_1 < |z| < a_2$, ποιά είναι η περιοχή σύγκλισης του $R_{xx}(z)$;

(γ) Δείξτε ότι

$$r_{xx}[n] = \frac{1}{1-a^2} \left(a^n u[n] + \left(\frac{1}{a}\right)^n u[-n-1] \right), \quad \text{για } x[n] = a^n u[n] \quad (8)$$

μέσω του αντίστροφου μετασχ. Ζ.